

Profiluri bihorene

Intarsia, un meșteșug rar, pe cale de dispariție?!

Aceasta este întrebarea care nu-i dă tihnă lui Vasile Lobonțiu, unul dintre ultimii artiști din Bihor, dacă nu chiar din țară, care practică arta intarsiei în lemn cu o dăruire aparte, chiar dacă nu a făcut o meserie din această pasiune.

Tehnica folosită la ornarea mobilierului, care constă în încrucișarea în lemn a unor plăcuțe și fâșii din os, fildeș, sîdef sau lemn de diferite culori și esențe se numește intarsie. Pentru a realiza o lucrare de intarsie sunt folosite unelte destul de simple: cuțitașe, daltă, pensete. Domeniul în relief al intarsiei se regăsește în trei genuri: înaltă, mijlocie, plată, putând fi pictură ori sculptură grafică. Genul sculpturii se poate asemui cu arta decorativă, mai ales că este apropiată meșteșugurilor mobilierului, în mod special. Intarsia se poate asemui cu un mozaic din diverse materiale: marmură, piatră, granit, gresie, metale diverse, lemn (diferite esențe). Acest mozaic este cunoscut din cele mai vechi timpuri, el regăsindu-se în mormintele faraonilor, în Grecia antică și Roma antică, cunoscând o dezvoltare deosebită în lemn în perioada Renașterii franceze, în domeniul mobilierului.

Primul tablou, primul succes

Vasile Lobonțiu, unul dintre ultimii artiști din Bihor, dacă nu chiar din țară, care practică arta intarsiei în lemn este originar din Valea lui Mihai, iar acum, la cei peste 60 de ani, încă își dedică pasiunea acestei arte, chiar dacă în viață a avut o altă meserie. După absolvirea Liceului de Artă Plastică din Satu Mare, clasa prof. Alexandru Csapo, Vasile a lucrat câțiva ani la Fabrica de mobilă din Tileagd, unde a deprins adevărata taină a lemnului, având reale înclinații înspre aceasta. „În mica perioadă petrecută la Tileagd am avut șansa să lucrez cu un meșter deosebit, regretatul Ioan Albu, care m-a susținut și încurajat tot timpul. Pe parcursul a trei ani de muncă am realizat prima mea lucrare, o adaptare după Nicolae Grigorescu - „Atacul de la Smârdan” -, pentru care am fost premiat cu locul I la concursul național din București, în anul 1977”, a fost prima destăinuire a lui Vasile Lobonțiu, despre primii pași făcuți în acest domeniu.

Lucrări mărunte, dar multe

Încurajat de succesul obținut, Vasile și-a canalizat atenția înspre lucrări mai mărunte, dar de o eficiență deosebită: a creat ne-

numărate casete pentru bijuterii, cu portrete umane, aici, evident, partea feminină fiind foarte interesată. De asemenea, a realizat portrete pentru prieteni, având satisfacții aparte când aceștia îi apreciau munca. A reușit să reliefeze anumite secvențe din viața cotidiană pe multe tăvi și tăvițe, care s-au dovedit a fi un real succes, ele fiind prezente în vitrinele multor prieteni, și nu numai.

Credința, întotdeauna în suflet

Fiind un om foarte credincios, Vasile și-a canalizat pasiunea în arta intarsiei prin realizarea unor tablouri cu conținut religios, dorind, și reușind, de altfel, să reliefeze multe aspecte biblice. Dintre multe lucrări, câteva sunt de excepție: „Iisus pe cruce între cei doi tâlhari” - adaptare în intarsie după Rubens, lucrare ce a poposit la un colecționar din Germania”; „Madona între stânci” - adaptare în intarsie după Leonardo da Vinci, tablou ce se găsește acum într-o colecție particulară în statul Arizona-SUA. „Pentru intarsia în lemn se folosesc furniruri speciale, din paltin și nuc, care dau culoarea de bază, precum și abanos sau mahon. Bucățile de furnir sunt lipite pe o placă specială, peste care se aplică cleiul și se pune intarsia, după care se șlefuieste manual și se lăcuiește cu lacuri mate, să nu strălucască. De regulă un tablou terminat nu trebuie să depășească grosimea de doi milimetri. Tehnica originală este cerarea, o tehnologie pierdută, din păcate”, a explicat Vasile, prezentând un tablou portret.

Lucrarea de referință, „Cina cea de taină”

În ciuda unei staturi imponente, la cei 1,85 m, Vasile, prin ochii lui, iriază o căldură aparte pe un chip foarte expresiv, care degajă multă căldură ce se regăsește în capodoperele sale. Lucrarea de referință este

„Cina cea de taină”, o reproducere în intarsie după Leonardo da Vinci, unde gândurile te duc cu peste 2000 de ani în urmă, dar prezentul îți creează o stare de spirit fascinantă, aparte chiar. „Deosebit de greu m-am hotărât asupra acestei lucrări, deoarece a trebuit să reliefez importanța acestui mare eveniment. Am avut de realizat un desen deosebit de migălos, cu o importanță specială a fiecărui amănunt, înainte de a începe lucrarea cu lemnul. Într-o combinație pretențioasă am folosit mii de bucățele din furnir, tăiate milimetric”, a afirmat Vasile despre acest tablou la care a lucrat peste patru ani și care are o dimensiune impresionantă - 2100/1100 cm - fiind de mare efect, având rama din lemn de nuc și cireș, băițuit cu mahon. Furnirele utilizate au fost din paltin, nuc, mahon, abanos, cireș, trandafir. „Sunt ferm convins că, datorită credinței mele, Bunul Dumnezeu mi-a dat inspirația și puterea de muncă să gândesc și, mai ales, să termin acest tablou. Sincer să fiu nu am crezut niciodată că o să mă despart de această realizare, de referință, aș putea spune, însă un îndemn lăuntric m-a făcut ca, după mulți ani, să îl fac donație unui preot, alături de un alt tablou „Sfânta familie”, cu dimensiunea 59/49 cm. Așa cum în tabloul „Cina cea de taină”, eu am muncit mii de ore, sunt ferm convins că, datorită preotului căruia i-am donat acest tablou, mii de oameni vor putea să admire și să aprecieze această lucrare. Iată, însă,

că după patru ani de la această donație un nou sentiment, ca să zic așa, mă încearcă din nou, iar de puțină vreme am început să lucrez, iar la un tablou cu aceeași temă, „Cina cea de taină”. Sunt ferm convins că Bunul Dumnezeu o să-mi dea puterea de muncă necesară să îl duc la bun sfârșit”, a spus artistul Vasile Lobonțiu, însă cuvintele nu pot exprima implicarea lui emoțională în această lucrare de care s-a despărțit greu, dar cu multă încredere că ea a ajuns pe mâini foarte bune.

Oare dispare intarsia?!

Domiciliat acum în comuna bihoreană Câmpani, pe artistul Vasile Lobonțiu îl macină, de ani de zile, întrebarea: oare dispare intarsia?! Această întrebare pare să se concretizeze, din păcate, deoarece el știe despre prea puțini artiști care să practice această îndeletnicire. Școlile de arte și meserii din județ, și din țară chiar, nu au secții sau clase unde s-ar putea învăța această meserie. În această perioadă grea pentru întreaga omenire care se confruntă cu acest virus nemilos, Vasile nutrește totuși speranța că lucrurile vor reveni la un nivel normal, dar mai mult oamenii își vor întoarce fața înspre îndeletniciri cu o altă „nuanță”, una a frumosului și utilului, în mai multe domenii de activitate, chiar și înspre arta intarsiei, una care, speră el, să nu dispară.

■ Ionel POPA

Șase străzi din Episcopia vor fi modernizate

Investiții de 3,9 milioane euro

Municipalitatea orădeană va reabilita șase străzi din cartierul Episcopia, în această săptămână urmând să fie demarată licitația pentru proiectare și execuția lucrărilor. Valoarea estimată a investiției este de 3,9 milioane euro.

Cele șase străzi unde vor fi realizate lucrări de modernizare sunt: Drumul Hotarului, Ciucașului, Cântărețului, Moviliței, Valea Frumoasă și Dealului. Potrivit municipalității, aceste străzi se află în prezent într-o stare tehnică precară, ce se accentuează din cauza lipsei îmbrăcămînții rutiere și a sistemului deficitar de colectare și evacuare a apelor din zona drumului.

Străzile au o lungime totală de 4,3 km și sunt situate în zona de deal, între str. Matei Corvin și extinderea drumului expres la care se lucrează acum.

Prin aceste lucrări de reabilitare, un cartier vechi al Oradiei, care nu avea atâtea străzi modernizate, va intra practic în regimul urban. Valoarea estimată a lucrărilor de modernizare este de 3,9 milioane de euro. Fiind străzi situate pe deal se vor face consolidări de ziduri, pentru a consolida pereții care susțin aceste străzi. Totodată, canalizarea pluvială care colectează apele de pe drumul expres va fi preluată de canalizările care vor fi amenajate în cartiere, în așa fel încât să fie drenate toate apele”, a precizat primarul Iliea Bolojan,

Odată modernizate aceste străzi, va fi asigurată și legătura dintre drumul expres și cartierul Episcopia, astfel încât să existe acces atât de pe str. Matei Corvin, cât și de pe drumul expres.

Licitatia pentru aceste lucrări va fi demarată în această săptămână. Termenele prevăzute sunt: trei luni pentru achiziția lucrărilor, o lună pentru proiectare și patru luni pentru execuția propriu-zisă.

■ R.C.

Poliția bihoreană anunță: Dovezile pentru drept de circulație, prelungite

Inspectoratul de Poliție Județean Bihor a informat că dovezile înlocuitoare cu drept de circulație ale permiselor de conducere vor fi prelungite din oficiu, șoferii aflați în această situație nefiind nevoiți să depună cereri de prelungire.

La nivelul parchetelor, în cauzele în care anterior instituirii stării de urgență prin ordonanță a procurorului a fost disjunctă prelungirea dovezilor înlocuitoare cu drept de circulație ale permisului de conducere, emise în temeiul art. 111 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2020, pentru limitarea infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2, persoanele interesate nu este necesar să depună cereri de prelungire.

Din oficiu, procurorii vor emite ordonanțe de prelungire a acelor dovezi pentru care anterior a fost dispusă o ordonanță. Ordonanțele de prelungire vor fi transmise pentru operare la unitățile de poliție competente, fără a mai fi necesară consemnarea pe dovadă a prelungirii în această situație excepțională. IPJ Bihor precizează că măsura a fost stabilită prin coordonare interinstituțională între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul de Interne și Inspectoratul General al Poliției Române. ■